

Information om analyser på Blodcentralen - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Innehåll

1. Syfte och omfattning	1
2. Blodgruppering (ABO och RhD och antikroppsscreening).....	1
3. Erytrocytgruppering, tidigare benämnd Akut-gruppering	1
4. Direkt antiglobulintest, DAT	1
5. Förenlighetsprövning inför transfusion av erythrocyter	2
5.1. BAS-test	2
5.2. MG-test.....	2
6. Osäkerhet	2
7. Revidering	3

1. Syfte och omfattning

Beskrivning av information om analyser på Blodcentralen.

2. Blodgruppering (ABO och RhD och antikroppsscreening)

Blodgruppering omfattar ABO- och RhD-bestämning samt undersökning av förekomst av irreguljära erythrocytantikroppar, s.k. antikroppsscreening.

Undersökningen utförs dagligen vid blodcentralen i Gävle.

Antikroppsscreening utförs ej på barn under 1 år.

Vid oklar blodgruppering eller vid positiv antikroppsscreening skickas prov till blodcentralen i Uppsala för vidare utredning och slutsvar.

3. Erytrocytgruppering, tidigare benämnd Akut-gruppering

Erytrocytgruppering bedöms som ett preliminärsvär och omfattar ABO- och RhD bestämning och utförs dygnet runt vid blodcentralen i Bollnäs och Hudiksvall i samband med förenlighetsprövning. Vid behov utför även blodcentralen i Gävle erytrocytgruppering om den fullständiga blodgrupperingen ej blir godkänd.

Antikroppsscreening utförs ej.

Svar kan i brådskande fall erhållas inom 15 min.

En erytrocytgruppering har en hållbarhet på 3 månader eller till dess att ett ordinarie blodgruppsvar erhålls.

Barn under 1 år utförs Erytrocytgruppering med eller utan DAT vid blodcentralen i Gävle och Hudiksvall.

4. Direkt antiglobulintest, DAT

Med direkt antiglobulintest påvisas antikroppar/komplement, som i patientens blodcirkulation bundit till erythrocytytan.

5. Förenlighetsprovning inför transfusion av erythrocyter

5.1. BAS-test

För patienter som inte är immuniserade:

BAS-test (blodgruppskontroll och antikroppstest). Utförs på blodcentralen i Gävle, Hudiksvall och Bollnäs.

Provet är giltigt för analys 2 dygn (provtagningsdag = dag 1).

BAS-testsvar utgör svar på godkänd BAS-test och information om hur länge BAS-testet är godkänd för blodutlämning, 5 dygn.

Vid positiv antikroppsscreening skickas prov till blodcentralen i Uppsala för vidare utredning och slutsvar.

5.2. MG-test

För immuniserad patient då BAS-test ej är tillämpbar:

MG-test (mottagar-givare-test). Utförs på blodcentralen i Gävle och Hudiksvall. Prov från Bollnäs skickas till Gävle.

Provet är giltigt för analys 2 dygn (provtagningsdag = dag 1).

Utvalda blodenheters erythrocyter testas mot blodmottagarens plasma. Resultat av MG-test framgår av följesedel.

Förenlighetsprovning inför transfusion av plasma och trombocyter utförs ej.

6. Osäkerhet

För att höja patientsäkerheten är det viktigt att provtagning sker enligt Socialstyrelsens föreskrift [SOSFS 2009:29](#) kap 3 Transfusionsmedicinska laboratorieundersökningar.

Svarets riktighet och kvalitet är helt beroende på:

- ID-kontroll i samband med provtagning
- Märkning av rör och remiss före provtagning
- Prov ej taget i dropparm
- Blodproverna ska vändas ca 10 gånger efter provtagning, helst i vagga för provrör
- Hur och när provet är transporterat till Blodcentralen

För att minimera osäkerhet vid avläsning:

- Kontrolleras varje reagensleverans
- Kalibreras instrument för avläsning regelbundet, för närvarande årligen
- Deltar personal som utför analyser i program för regional avläsningskontroll

7. Revidering

Datum	Revisionsnr	Orsak
2022-02-09	2	Ny fastställare
2023-01-24	3	Uppdaterat länk
2024-03-12	4	Ändrat slutgranskare. Lagt till information om barn.

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet